Değerler Eğitimi Dergisi
Cilt 13, No. 29, 369-391, Haziran 2015
© Değerler Eğitimi Merkezi

Üniversite Öğrencilerinde Değerler ve Yaşamın Anlamı Arasındaki İlişki*

Veysi BAŞ**

Erdal HAMARTA***

Özet- Bu araştırmanın amacı değerlerin yaşamın anlamı üzerindeki etkisini belirlemek ve cinsiyete göre değerler ile yaşamın anlamının farlılaşıp farklılaşmadığını belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubu Konya İl Merkezindeki farklı üniversitelerde öğrenim görmekte olan öğrenciler arasından seçilmiştir. Çalışma Grubu 589'u kız 321'i erkek olmak üzere toplam 910 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Verilerin toplanmasında "Dilmaç ve Arıcak Değerler Ölçeği" ve "Yaşamda Anlam Ölçeği (YAO)" kullanılmıştır. Verilerin analizinde pearson korelasyon katsayısı, çoklu regresyon analizi ve bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre; değerler ile yaşamın anlamı arasında pozitif ve negatif yönlü farklı düzeylerde ilişkiler bulunmaktadır ve değerlerin yaşımın anlamının önemli bir yordayıcısı olduğu görülmüştür. Ayrıca değerlerin bir kısmı cinsiyete göre farklılık gösterirken bir kısmı farklılık göstermemektedir. Diğer yandan yaşamın anlamının cinsiyete göre farklılaşmadığı da anlaşılmıştır.

* Bu çalışma birinci yazarın "Üniversite Öğrencilerinde Değerler ve Yaşamın Anlamı Arasındaki İlişki" isimli yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

** Arş. Gör., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı

E-posta: veysibas@hotmail.com

*** Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı

E-posta: erdalhamarta@konya.edu.tr

Anahtar Kelimeler- Değerler, Yaşamın Anlamı, Üniversite Öğrencileri

Giriş

İnsanlık tarihi boyunca insanlar hem bireysel yaşamlarını hem de sosyal yaşamlarını devam ettirmek, arzuladıklarına kavuşmak, endişe ettiklerinden kurtulmak için kendileri için neyin doğru olduğu neyin yanlış olduğu, bireysel ve sosyal hayatları için ne istedikleri ne istemedikleri konusunda inançlar, değerler ve paradigmalar geliştirmişlerdir. Ancak bunlar bazen beklenen sonucu oluşturmuş bazen ise beklenen sonucu oluşturmakta yetersiz kalmışlardır. Beklenen, istenen sonuçları arttırmak ve sürekli kılmak ve beklenmeyen, istenmeyen sonuçları azaltmak ve süresini kısaltmanın nasıl olabileceğinin cevabı dinde, mitolojide, felsefede, sanatta, ideolojilerde veya modern bilimde özellikle de sosyal bilimlerde arana gelmiştir. Bunların her biri kendine göre duygu, düşünce ve eylemde bireylerin ve toplumların yararına göre sonuç verecek birer ölçüt, değer, inanç ve paradigma önermiştir. 20. yüzyıla bakıldığında değerlerin dini, felsefi, ideolojik ve sanatsal yönden incelemenin yanında sosyoloji ve psikoloji bilimlerinin de inceleme konuları arasında yer almaya başladığı görülmektedir.

Değer; kullanıldığı bağlama ve referans alınan paradigmaya göre oldukça farklı anlamlara gelebilen, geniş kullanım alanına sahip bir kavramdır. "Türkçede *karşılık olma*'yı dile getiren *değmek* kökünden türetilmiştir, bu anlamda *bir şeye biçilen karşılık*'tır, bundan ötürü de *karşıladığı ihtiyaca göre değişen bir nitelik* anlamını içerir. Batı dillerinde Hint-Avrupa dil grubunun *güç* anlamını dile getiren *wal* kökünden türetilmiştir. İlk türetme biçimi *güçlü olmak* anlamında *Lâ valere* sözcüğüdür, daha sonra değer anlamında *Lâ valor* deyimi türetilmiştir" (Hançerlioğlu, 2005, s. 275). Değer, bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçü, bir şeyin değdiği karşılık, kıymet (TDK, 1998, s. 538) olarak tanımlanmıştır. Alanyazın incelendiğinde değer kavramı; belli bir davranış tarzı veya varoluşun temel amacı hakkında uzun süreli kişisel bir inanış (Rokeach, 1973, s. 5), arzu edilen, kişilerin hayatlarına kılavuzluk eden, önem derecelerine göre değişen, durum ötesi hedefler (Schwartz, 1992, s. 4), bir şeyin arzu edilir veya edilemez olduğu hakkındaki inanç (Güngör, 2010, s. 27), tavır ve hareketin genel yöneticileri (Dönmezer, 1982, s. 253), arzu edilen, arzu edilebilen şey, olaylarla ilgili insan tavrı, olgular ve nesneler hakkında ihtiyaç ve ideallere göre verilen yargı (Bolay, 1997, s. 93), bir şey veya kimsenin taşıdığı yüksek mânevî vasıf, meziyet, kıymetli nitelik (Ayverdi, 2006, s. 648), bireyin kendi yaşamında neyin doğru, neyin yanlış olduğu konusundaki geliştirdiği

inançları, arzu edilen ve edilmeyen yargıları (Dilmaç, Deniz ve Deniz, 2009, s. 10), belli bir toplumda, neyin iyi, neyin kötü, doğru veya yanlış, arzu edilir veya edilmez olduğu konusundaki ortak görüşler, standartlar (Budak, 2005, s.195), mevcut tarzlar, araçlar ve eylemin sonuçlarından yapılan seçimi etkileyen "istenen"e ait, bireyin ayırt edici ya da grubun karakteristiği olan açık ya da örtük bir kavrayıştır. Başka bir ifadeyle, değerler bir eylem sisteminin kendisine göre şekillendirileceği bir yasa meydana getirir (Yalom, 2001, s. 729). Bir ölçüt olarak, olanla olması gereken ayrımını içerir ver her zaman *olumlu* ya da *olumsuz* bir şey olarak (Cevizci, 1999, s. 201) tanımlanmıştır.

Antik çağlardan günümüze kadar yaşamın anlamına dair; filozoflar, teologlar, sanatçılar ve bilim adamları görüş beyan etmişlerdir. Doğal olarak yaşamın anlamının bilinip bilinmeyeceği, bilinecekse ne olduğu sorusuna verilen cevaplar da sübjektif olmuştur. Yaşamın genel, nesnel bir anlamından bahsetmek düşünsel anlamda mümkün görünse de yaşantı anlamında mümkün değildir. Yaşamın anlamı sorusuna tatmin edici bir yanıt yazılı tarih boyunca bütün büyük düşünürlerin kavrayışından kaçmayı başarmıştır (Yalom, 2001, s. 661). Bununla beraber yine de yaşamın anlamının ne olduğuna dair literatürde birçok açıklama bulunmaktadır. Bazı kaynaklarda yaşamın anlamı ile yaşamın amacı birlikte ya da bir birinin yerine kullanılmıştır. Bazı kaynaklarda da bu iki kavramın arasındaki farka dikkat çekilmiştir. Amaç; elde edilmek istenen nihai gaye, bir sonuç, bir hedeftir. Anlam ise deneyime ve yoruma tâbi; olguların, olayların oluş tarzında gizlidir (Göka, 2013, s. 133). Neredeyse tüm çalışmalarının merkezine "yaşamda anlam"ı koyan Frankl'e göre yaşamın anlamı, insanın doğuştan getirdiği bir güç olarak anlam arayışını içinde barındıran, yaşam amaçlarıyla birlikte ele alınan, insan yaşamının doğal ve sağlıklı temel güdüsüdür (Aktaran: Demirbaş, 2010, s. 7). Hayatın anlamı bir sorunun çözümü değil, belli bir şekilde yaşama meselesidir. Metafizik değil, etik bir meseledir. Hayattan ayrı değil, yaşamayı, yani onun belli bir niteliğini, derinliğini, bereketini ve yoğunluğunu değerli kılan bir şeydir. Bu manada hayatın anlamı, belli bir şekilde görülen hayatın ta kendisidir (Eaglaton, 2007, s. 94-95). İnsan hayatı; "değersel (DA)", "erekbilimsel (EA)" ve "tam (TA)" olarak anlamlıdır. (DA) Bir insanın hayatının yalnızca (1) gerçek özgül değeri olması; (2) genel olarak onu yaşayan kişi için yararlı olması halinde gerçek *değersel anlamı (DA)* vardır; (EA) Bir insanın hayatının yalnızca (1) onu yaşayan kişinin önemsiz bulmadığı ve ulaşabileceğini düşündüğü bazı amaçlar içermesi; (2) bu amaçların gerçek değerlerinin olması; (3) ayrıca bu amaçlara ulaşmaya yönelik, şevkle yerine getirilen eylemler içermesi halinde *erekbilimsel anlamı (EA)* vardır; (TA) Bir insanın hayatının

hem gerçek değersel anlamı hem de gerçek erekbilimsel anlamı olması halinde gerçek *tam anlamı (TA)* vardır. (Quinn, 2002, s. 102). Yalom'a (2001, s. 664) göre hayatın kozmik anlam ve kişisel anlamı olmak üzere iki çeşit anlamından bahsedilebilir. Hayatın kozmik anlamı; batı dünyasında Yahudi-Hıristiyan dinsel geleneğinin, dünya ve insanın hayatının Tanrı'nın buyurduğu bir planın parçası olduğuna dair kapsamlı bir anlam şemasına dayanan, insan hayatının Tanrı'ya benzeme amacına adanması gerektiği, Tanrı'nın mükemmeli temsil ettiği ve bu nedenle hayatın amacı mükemmellik için çabalamak olduğu söylenir. Hayatın dünyevi anlamı; Yalom yaşamın dünyevi anlamını anlatırken belirli bir tanımlamadan ziyade hayatı (dinin haricinde) anlamlı kılacak faktörleri (Özgecilik, bir nedene adanmak, yaratıcılık ve kendini gerçekleştirme) vurgulamaktadır.

Anlam ile değerler arasında yakın bir ilişki mevcuttur. Kaynak itibariyle değerler, insanî sınırlar içerisinde hapsedilmezler. Değerlerde yücelik söz konusudur ve asıl kaynakları insan ötesi bir varoluşa dayalıdır. Anlamlılık değerle beslenir; dolayısıyla anlamın da sınırlandırılması söz konusu olamaz. İnsan, gerçek özgürlüğüne ancak kendi ötesine aşmayı sağlayacak bu tarz değerlere sarılmakla kavuşabilir. Böyle bir özgürleşme, insana içsel zenginlik kazandırır (Bahadır, 2002, s. 34). Anlam hissi bir kez geliştikten sonra değerleri doğurur –ki bu da karşılığında insanın anlam hissini güçlendirecek şekilde hareket eder… Toplumsal normlar bir anlam şemasından doğarlar ve toplumsal güven ve uyum için gerekli olan tahmin edilebilirliği sağlarlar. Genel olarak algısal çatımız ve eylemlerimizi dayandırdığımız değerler sistemi için duyduğumuz insani gereksinim hayattaki anlam arayışımız için "katışıksız" nedenleri oluşturmaktadır. Bununla birlikte, genellikle anlam sorusunun saflığı bozulur; tek başına anlamdan başka konular ona bağlanır ve onu bozar (Yalom, 2001, s. 728-730). Bir şeyin iyi olduğunu söylediğimiz zaman, onun bizim için anlamı ve değeri olduğunu söyleriz (Runzo, 2002, s. 285). Hayatın anlamının değerlerin varlığını sürdürmesine ve çeşitli boyutlarda yaratılmasına ait olduğu söylenebilir. Tipik olarak hayata anlam veren şey, kişiler ve kültürler arasında değişen, bir değerler kolajına dayanır. Sayelerinde hayatımızın anlam kazandığı, süregelen çeşitli amaç planları vardır. Ancak sürecin kendisi de değerli olmalıdır. Bir amaca hizmet etmenin kendi içinde değerli olan şeyin yaratılmasına ya da açıkça ortaya konmasına yardımcı olması gerekir. Din de buna bütünüyle daha güçlü bir anlam katar, çünkü din, diğerlerinin arasında, nihai ya da derin olan o değerlerle ilgilidir (Smart, 2002, s. 79).

Alanyazın incelendiğinde değerler ve yaşamın anlamı ile ilgili ayrı olarak pek çok çok çalışma yapılmış olmakla birlikte değerlerin yaşamın anlamıyla ilişkisine dair yapılan herhangi bir çalışmaya ulaşılamamıştır. Bu açıdan araştırma sonucunun alanyazına önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerin değerler ve yaşamda anlamın cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığının, değerler ve yaşamda anlam arasındaki ilişkinin ve değerlerin yaşamda anlamı anlamlı düzeyde yordayıp yordamadığının belirlenmesidir.

Yöntem

Çalışma Grubu

Bu çalışma ilişkisel tarama türünde bir araştırmadır. Bu araştırmanın çalışma evreni Konya ilindeki üç üniversitede (Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Mevlana Üniversitesi) değişik fakülte ve bölümlerde okuyan öğrencilerdir. Araştırmanın örneklemi 2012-2013 eğitim öğretim yılında Konya il merkezinde öğrenim gören tesadüfi küme örnekleme yöntemi ile seçilen ve çalışmaya gönüllü olarak katılan 589'u kız 321'i erkek (yaş ortalaması 20.53) olmak üzere toplam 910 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Dilmaç & Arıcak Değerler Ölçeği: Değerler Ölçeği'nin geliştirilmesindeki ilk aşamada, toplam 216 üniversite öğrencisinden sahip oldukları değerlere dair açık uçlu veriler elde edilmiştir. Çalışmanın ikinci aşamasında, bu verilerin kategorilendirilmesiyle elde edilen 60 maddelik Değerler Ölçeği'nin Geçerlik ve Güvenirlik incelemeleri, Konya ilinde öğrenim gören üniversite öğrencileri ve üniversite eğitimini tamamlamış toplam 616 yetişkin üzerinden yürütülmüştür. Açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri sonucunda, dokuz faktör altında toplanan 39 değer elde edilmiştir. Değerler Ölçeği'nin faktörler bazında Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayıları da hesaplanmıştır. Analiz sonucunda Cronbach alfa değerleri "Toplumsal Değerler" için .90, "Kariyer Değerleri" için .80, "Entellektüel Değerler" için .78, "Maneviyat"için .81, "Materyalistik Değerler" için .78, "İnsan Onuru" için .61, "Romantik Değerler" için .66, "Özgürlük" için .65 ve "Fütüvvet" için de .63 olarak hesaplanmıştır. Sonuç olarak, Değerler Ölçeği'nin ilk psikometrik bulguları, ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olarak kullanılabileceği yönündedir.

Yaşamın Anlamı Ölçeği (YAÖ) : Yaşamın anlamı ölçeği, insanların yaşamda mevcut anlamı ve aradıkları anlamı belirlemek amacıyla Steger ve diğerleri (2006) tarafından geliştirilmiştir. Türçe'ye uyarlama çalışması ise Akın ve Taş (2011) tarafından yapılmıştır. Yaşamın Anlamı Ölçeği 7'li Likert (1 benim için hiç doğru değil-7 benim için tamamen doğru) tipi bir ölçme aracıdır ve 10 maddeden oluşmaktadır. Ölçek mevcut yaşam anlamı ve aranan yaşam anlamı olmak üzere iki alt ölçekten oluşmaktadır. Ölçekten alınan yüksek puanlar bireyin yaşam anlamına sahip olma düzeyinin veya yaşamda anlam arama düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir. Ölçeğin güvenirliğine ilişkin yapılan çalışmad6a iç tutarlılık katsayıları mevcut yaşam anlamı alt ölçeği için .77, aranan yaşam anlamı alt ölçeği için .83ve ölçeğin bütünü için .81 olarak bulunmuştur. Yapı geçerliği çalışmasında, açımlayıcı faktör analizi ve doğrulayacı faktör analizi DFA kullanılmıştır. Yapılan DFA 'da iki faktörlü bir yapı gösteren modelin uyum indeksleri incelenmiş ve Ki-kare değerinin *(x2*= 77.77, df= 31, p = 0.00001) anlamlı olduğu görülmüştür. Uyum indeksi değerleri ise RMSEA= .065, N FI= .95, CFI= .97, GFI= .96, AGFI= .93, RFI= .93, and SRMR= .065 olarak bulunmuştur (Akın ve Taş, 2011).

Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizinde değişkenlere bağlı olarak SPSS 18.0 programı kullanılarak *Pearson Momentler Çarpım* Korelasyon Katsayısı, Regresyon ve Bağımsız Gruplar t-testi analizlerinden yararlanılmıştır

Bulgular

Bu bölümde araştırmanın problemine ve bu bağlı alt problemlere ilişkin elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Bulgular alt problemlerin sırasına uygun olarak ele alınmıştır.

Tablo 1: Üniversite Öğrencilerinde Değerlerin Alt Boyut Puanlarının Cinsiyete Göre t Testi Sonuçları

		Cinsiyet	N	X	Ss	t
DEĞERLERİN ALT BOYUTLARI	Toplumsal Değerler	Erkek	321	79.43	12.08	-5.992**
		Kız	589	83.35	7.60	
	Maneviyat	Erkek	321	31.71	5.93	-6.633**
		Kız	589	33.83	3.72	
	Materyalistik Değerler	Erkek	321	18.64	5.91	-1.587*
		Kız	589	19.23	5.11	
	İnsan Onuru	Erkek	321	25.25	2.82	-3.278**
		Kız	589	25.79	2.05	
	Romantik Değerler	Erkek	321	20.37	5.95	-0.406*
		Kız	589	20.52	5.27	
	Özgürlük	Erkek	321	23.62	3.88	-2.710**
		Kız	589	24.23	2.82	
	Fütüvvet	Erkek	321	15.62	2.49	-0.489*
		Kız	589	15.70	2.28	
	Kariyer Değerleri	Erkek	321	36.90	6.70	-3.142**
		Kız	589	38.17	5.23	
	Entelektüel Değerler	Erkek	321	46.46	6.89	-5.192**
		Kız	589	48.55	5.12	

**p<0.001, *p>0.05

Tablo 1'de kız ve erkek öğrencilerin "Değerlerin alt boyutları" puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı t testi ile kontrol edilmiştir. Kız öğrencilerin "Toplumsal Değerler, Maneviyat, İnsan Onuru, Özgürlük, Kariyer Değerleri ve Entelektüel Değerler" puan ortalamalarının erkek öğrencilerin puan ortalamalarından anlamlı düzeyde yüksek olduğu bulunmuştur.

Tablo 2: Üniversite Öğrencilerinde Yaşamın Anlamının Alt Boyut Puanlarının Cinsiyete Göre t Testi Sonuçları

		Cinsiyet	N	X	Ss	t
YAŞAMIN ANLAMININ ALT BOYUTLARI	Mevcut Anlam	Bay	321	27,20	5,75	-1,000*
		Bayan	589	27,60	5,74	
	Aranan Anlam	Bay	321	22,92	7,90	0,533*
		Bayan	589	22,63	7,75	

*p>0.05

Tablo 2'de kız ve erkek öğrencilerin "Mevcut Anlam ve "Aranan Anlam" puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı t testi ile kontrol edildiğinde aradaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı (Mevcut Anlam, t= -1.000, p>.05, Aranan Anlam, t= 0.533, p>.05)" belirlenmiştir.

Tablo 3: Üniversite Öğrencilerinde Değerlerin Alt Boyutları ile Yaşamın Anlamının Alt Boyutları Arasındaki İlişki

	Mevcut Anlam	Aranan Anlam
Toplumsal Değerler	.192(**)	.088(**)
Maneviyat	.287(**)	-.070(*)
Materyalistik Değerler	-0.049	.109(**)
İnsan Onuru	.184(**)	0.001
Romantik Değerler	0.004	.158(**)
Özgürlük	.094(**)	.139(**)
Fütüvvet	.158(**)	0,051
Kariyer Değerleri	.102(**)	.124(**)
Entelektüel Değerler	.161(**)	.080(*)

** p <.01

*p<.05

Tablo 3 incelendiğinde Toplumsal Değerler, Maneviyat, Materyalistik Değerler, İnsan Onuru, Romantik Değerler, Özgürlük, Fütüvvet, Kariyer Değerleri

ve Entelektüel Değerler İle Mevcut Anlam arasında pozitif yönlü anlamlı düzeyde ilişki olduğu görülmektedir. Toplumsal Değerler, Materyalistik Değerler, Romantik Değerler, Özgürlük, Kariyer Değerleri Ve Entelektüel Değerler ile Aranan Anlam arasında pozitif yönlü Maneviyat alt boyutu ile negatif yönlü anlamlı düzeyde ilişki olduğu görülmektedir.

Tablo 4: Değerlerin Mevcut Anlamı Yordama Gücüne ilişkin Regresyon Analizi Sonucu

Model	β	t	R	R^2	R^2_{ch}	F
1	.319	9.037	.287[a]	0.083	0.082	81.662 *
2	.218	7.937	.297[b]	0.088	0.086	43.841 *
3	-.077	-2.258	.305[c]	0.093	0.09	31.059 *

a. Yordayıcılar: Maneviyat

b Yordayıcılar: Maneviyat, Fütüvvet

c. Yordayıcılar: Maneviyat, Fütüvvet, Materyalistik Değerler

*p<0.001

Tablo 4 incelendiğinde; Değerlerin Mevcut Anlamı yordama gücü stepwise regresyon analizi ile incelenmiş yapılan analiz sonucunda Maneviyat, Fütüvvet ve Materyalistik Değerlerin yaşamda Mevcut Anlamın önemli yordayıcıları olduğu bulunmuştur. Maneviyat Mevcut anlamdaki varyansın %8.2'sini (R2ch= .082). Maneviyat ve Fütüvvet birlikte %8.6'sını (R2ch= .086). Maneviyat, Fütüvvet ve Materyalistik Değerler ise %9.'unu (R2ch= .09) yordamaktadır.

Tablo 5: Değerlerin Aranan Anlamı Açıklama Gücüne ilişkin Regresyon Analizi Sonucu

Model	β	t	R	R^2	R^2_{ch}	F
1	.223	4.826	.158[a]	.025	.024	81.662 *
2	-.161	-2. 961	.185[b]	.034	.032	43.841 *
3	.330	3.745	.222[c]	.049	.046	31.059 *

a. Yordayıcılar: Romantik Değerler

b Yordayıcılar: Romantik Değerler, Maneviyat,

c. Yordayıcılar: Romantik Değerler, Maneviyat, Özgürlük

*p<0.001

Tablo 5 incelendiğinde; değerlerin Aranan Anlamı yordama gücü stepwise regresyon analizi ile incelenmiş yapılan analiz sonucunda, Romantik Değerler, Maneviyat ve Özgürlüğün yaşamda Aranan Anlamı anlamlı düzeyde yordadığı bulunmuştur. Romantik Değerler aranan anlamdaki varyansın %2.4'ünü ($R^2_{ch=}$ .024), Romantik Değerler ve Maneviyat birlikte %3.2'sini ($R^2_{ch=}$ .032), Romantik Değerler, Maneviyat ve Özgürlük birlikte ise %4.6'sını ($R^2_{ch=}$ .046) yordamaktadır.

Tartışma

Araştırma soncunda kız öğrencilerin toplumsal değerler, maneviyat, insan onuru, özgürlük, kariyer değerleri, entelektüel değerler puan ortalamalarının erkek öğrencilerden anlamlı düzeyde yüksek olduğu bulunmuştur. Alanyazın incelendiğinde farklı sonuçlara ulaşan çalışmaların bulunduğu görülmektedir. Bu çalışmaların bir kısmında değerlerin kızların lehine anlamlı bir şekilde farklılaştığı (Mehmedoğlu, 2007; Uncu, 2008; Yılmaz, 2009; Güney-Gedik, 2010; Memiş ve Güney-Gedik, 2010; Aslantürk, 2012), bir kısmında değerlerin erkeklerin lehine anlamlı bir şekilde farklılaştığı (Schwartz ve Rubel, 2005; Mehmedoğlu, 2007; Yapıcıkardeşler, 2007) ve bir kısmında ise cinsiyete göre anlamlı bir farklılığın bulunmadığı (Astill ve., 2002; Arslan, 2006; Yapıcıkardeşler, 2007; Dilmaç, Bozgeyik ve Çıkılı, 2008; Aktay, 2008; Karaca, 2008; Yılmaz, 2009; Dilmaç, Deniz ve Deniz, 2009) tespit edilmiştir. Literatürdeki çalışmaların ve bu araştırmanın bulgularına göre, cinsiyet değişkenin değerler üzerindeki etkisi farklılık göstermektedir. Bu bağlamda cinsiyetin farklı değişkenler ile birlikte ele alınarak değeler üzerindeki etkisini belirlemeye yönelik çalışmalara ihtiyaç vardır.

Araştırmada elde edilen bir diğer sonuç ise yaşamın anlamının cinsiyete göre farklılık göstermediğidir. Genel olarak kız ve erkek katılımcıların yaşam anlamları birbirine oldukça yakındır. Literatürdeki çalışmalar incelendiğinde benzer sonuçlara ulaşan çalışmaların bulunduğu görülmektedir (Steger ve diğerleri, 2006; Kiang ve Fuligni, 2010; Demirbaş, 2010; Taş, 2011; Yüksel, 2013). Nitekim Yüksel (2013) iki farklı çalışma grubu ile yaptığı araştırmada üniversite öğrencilerinde yaşamın anlamının cinsiyet faktörüne göre farklılık göstermediğini tespit etmiştir. Bu yönde yapılan çalışmaların sayısı oldukça az olup daha fazla çalışmanın yapılmasına ihtiyaç vardır.

Elde edilen sonuçlara göre; değerler ile yaşamın anlamı arasında pozitif ve negatif yönlü farklı düzeylerde ilişkiler bulunmakta ve değerler yaşımın anla-

mını etkilemektedir. Smart'a (2002) göre, hayatın anlamı değerlerin varlığını sürdürmesine ve çeşitli boyutlarda yaratılmasına bağlıdır. Diğer bir deyişle hayata anlam veren şeyler, kişiler ve kültürler arasında değişen değerler bütününe dayanmaktadır. Yalom'a (2001) göre ise hayatın anlamı bir kez geliştikten sonra değerleri doğurmaktadır ve bu durum insanın anlam hissini güçlendirmektedir. Ayrıca değerler nasıl ve neyle yaşayacağımıza dair sorularımızın cevabını da vermektedir. Diğer yandan Bahadır (2002) hayatın anlamı ile değerler arasında yakın bir ilişki bulunduğunu ve hayatın anlamının değerlerle beslendiğini belirtmiştir. Kuşkusuz değer ve anlam insan dünyasının olgularıdır. Dünyaya anlam katan insandır, dünyayı anlamlı kılan insanın yapıp ettikleridir. Hem özne hem de nesne olarak insan söz konusudur her anlamlandırmada: anlamı gören insan olduğu gibi, anlamlı görülen de insanla ilgili olup bitendir. Bu nedenle insanın olmadığı bir dünyada anlam ve değerden de söz edilemez (Tepe,2008, s. 8). Bir başka açıdan, hayata anlam vermeyi "değerlerin gerçekleşmesi için insanların ortaya koydukları" şeklinde ifade edebiliriz. Burada amaç ve değerler kaybolduğunda yerine başka değerler koyulamıyorsa, böyle bir durumda anlam yok demektir. İnsan, tanıdığı ve kabul ettiği değerlerden yoksun bir hayata itibar etmeyecektir (Aktaran: Akıncı, 2005, s. 11). Hayatın anlamı "onun kısa veya uzun olmasından daha çok, değerli olup olmadığıyla ilgilidir" (Baier, 1971, s. 809). Bu bağlamda anlam ve değerler birlikte değerlendirildiğinde bireyin anlam arayışında karara varmasını ifade eden mevcut anlamın şekillenmesinde değerlerden özellikle maneviyat ve fütüvvet önemli bir yere sahip olarak karşımıza çıkmaktadır. Kişinin manevi değerlerinin gelişmesi hayatına anlam katan önemli bir değer olarak belirmektedir. Cömertlik ve cesareti tanımlayan fütüvvet bireyin yaşamı daha anlamlı olarak algılamasında bireye önemli katkı sağlamaktadır. Ancak literatürdeki kuramsal açıklamalar ve bu çalışmanın bulguları birlikte incelendiğinde değerler ile hayatın anlamının birbiri ile ilişkili iki kavram olduğu ve değerlerin yaşamın anlamının önemli bir yordayıcısı olduğu anlaşılmaktadır.

Değerler ve yaşamın anlamı arasındaki ilişkiler net olarak ortaya konmuştur. Değerlerin yaşamda mevcut anlamı yordadığı göz önüne alınırsa, yaşamda mevcut anlam pozitif ruh hali ile ilişkili olduğu için yaşamda mevcut anlamı arttırmaya yönelik değerlerin kazandırılmasına yönelik, eğitim programları ve etkinlikler yapılabilir. Ülkemizde değerlerle ilgili çalışmalar nispeten yaygın olsa da yaşamın anlamı ile ilgili çalışmalar çok sınırlıdır. Yaşamın anlamı ile ilgili yeni çalışmalar kavramın daha ayrıntılı anlaşılmasına katkı sağlayacaktır. Bu araştırmanın örneklemi üniversite öğrencileriyle sınırlıdır. Dolayısıyla

elde edilen bulguların diğer yaş gruplarına ve meslek gruplarına genellemek mümkün değildir. Benzer çalışmaların diğer yaş grupları ve meslek gruplarında yapılması konuyla ilgili kapsamlı bilgi sahibi olunmasına katkı sağlayacaktır.

Kaynakça

Akın, A. ve Taş, İ. (2011, May). *The validity and reliability of the Turkish version of the meaning in life questionnaire.* Paper presented at the 3nd International Congress of Educational Research*,* May, 4-7, Antalya, Turkey.

Akıncı, A. (2005). Hayata Anlam Vermede Dinî Değerlerin ve Din Öğretiminin Rolü. *Değerler Eğitimi Dergisi*, *3*(9), 7-24.

Aktay, A. (2008). *Yönetici ve Öğretmenlerin Değer Tercihleri İle Örgütsel Vatandaşlık Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.

Arslan, Z. (2006). *Öğretmenlerde Dindarlık, Değerler ve İş Doyumu Üzerine Bir Araştırma.* Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Arslantürk, G. (2012). *Değerler, Siyasal İdeoloji Ve Bilişsel Karmaşıklık Düzeyi Değişkenlerinin Oy Verme Davranışı İle İlişkisi.* Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.

Astill, B., Norman F. ve Keeves, J. (2002). A multilevel analysis of the effects of parents, teachers and schools on student values. *Social Psychology Education, 5*(4), 345-363.

Ayverdi, İ. (2006). *Misalli Büyük Türkçe Sözlük. Cilt 1 (2. Baskı)*. İstanbul: Kubbealtı Neşriyat.

Bahadır, A. (2002). *İnsanın Anlam Arayışı ve Din.* İstanbul: İnsan Yayınları.

Baier, K. (1971). *The meaning of life. In W. T. Blackstone (Ed.), Meaning and existence:* Introductory readings in philosophy *(pp. 795-811*). New York: Holt Rinehart and Winston.

Bolay, S. H. (1997). *Felsefi Doktrinler ve Terimler Sözlüğü (7.Baskı)*. Ankara: Akçağ Basım Yayın.

Budak, S. (2005). *Psikoloji Sözlüğü*. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.

Cevizci, A. (1999). *Paradigma Felsefe Sözlüğü (3. Baskı)*. İstanbul: Paradigma Yayınları.

Demirbaş, N. (2010). *Yaşamda Anlam ve Yılmazlık*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Dilmaç, B. ve Arıcak, .O. T. (2012). *Değerler Ölçeği*, II. Uluslararası Değerler Eğitimi Sempozyumu, 16 -18 Kasım, İstanbul.

Dilmaç, B., Deniz, M. ve Deniz, M. E. (2009). Üniversite Öğrencilerinin Öz-Anlayışları ile Değer Tercihlerinin İncelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, *7*(18), 9-24.

Dilmaç, B., Bozgeyikli, H., ve Çıkılı, Y. (2008). Öğretmen Adaylarının Değer Algılarının Şarklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, *6*(16), 65-92.

Dönmezer, S. (1982). *Sosyoloji (8.Baskı).* Ankara: Savaş Yayınları.

Eaglaton, T. (2007). *The meaning of life a very short* ıntroduction. New York: Oxford University Press.

Göka, E. (2013). *Hayatın Anlamı Var mı?* İstanbul: Timaş Yayınları.

Güney Gedik, E. (2010). *Sınıf Öğretmenlerin Değer Yönelimlerinin ve Öğrencilerine Aktarmak İstedikleri Değerlerin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi.

Güngör, E. (2010). *Değerler Psikolojisi Üzerinde Araştırmalar*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Hançerlioğlu, O. (2005). *Felsefe Ansiklopedisi Kavramlar ve Akımlar Cilt 1 (4. Baskı).* İstanbul: Remzi Kitabevi.

Karaca, R. (2008). *İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Değer Yönelimleri*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Karasar, N. (2000). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Memiş, A. ve Güney Gedik, E. (2010). Sınıf Öğretmenlerinin Değer Yönelimleri. *Değerler Eğitimi Dergisi*, *8*(20), 123-145.

Quinn, P. L. (2002). Anlam ve Batı'da Din (R, Joseph, N, Martin M,). Dünya Dinlerinde Hayatın Anlamı (89-149). İstanbul: Say Yayınları.

Rokeach, M. (1973). *The nature of human values*. New York: Free Press.

Runzo, J. (2002). Sevgi, İlişkiler ve Din (R, Joseph, N, Martin M,). *Dünya Dinlerinde Hayatın Anlamı* (273-349). İstanbul: Say Yayınları.

Schwartz, S. H. (1992). Universals in the content and structure of values: Theoretıcal advances and empirical tests in 20 countries, *Advances In Experimental Social Psychology*, *25,* 1-65.

Schwartz, S. H., ve Tammy, R. (2005). Sex differences in value priorities: cross-cultural and multimethod studies. *Journal of Personality and Social Psychology, 89,* 1010-1028.

Smart, N. (2002). Dini Bakış Açısı (R, Joseph, N, Martin M,). *Dünya Dinlerinde Hayatın Anlamı* (27-63). İstanbul: Say Yayınları.

Tan, M. (1981). *Toplumbilimine Giriş Temel Kavramlar.* Ankara: AÜ Eğitim Fakültesi Yayınları.

Taş, İ. (2011). *Öğretmenlerde Yaşamın Anlamı Yaşam Doyumu Sosyal Karşılaştırma ve İç-Dış Kontrol Odağının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.

Tepe, H. (2002). *Bilgi ve Değer. Bilgi ve Değer Sempozyumu Bildirileri* (Ed. Şahabettin Yalçın). Ankara : Vadi Yayınları.

Tepe, H. (2008). *Değer ve Anlam: Değerler Anlamlar Mıdır?* ODTÜ Felsefe Bölümü "Anlam" Kongresi 17-19 Aralık. Ankara.

Türk Dil Kurumu, (1998). *Türkçe Sözlük Cilt 1 (9. Baskı).* Ankara. Türk Dil Kurumu Yayınları.

Uncu, Ü. (2008). *Öğretmen ve Eğitim Yöneticilerinin Değer Yönelimlerinin Çok Boyutlu Olarak İncelenmesi (İstanbul İli Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.

Yalom, I. (2001). *Varoluşçu Psikoterapi (Z. İ. Babayiğit, Çev.),* İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Yapıcıkardeşler, E. (2007). *Öğretmenlerin Değer Yönelimleri İle İş Tatminleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.

Yılmaz, E. (2009). Öğretmenlerin Değer Tercihlerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi,7*(17), 109-128.

Yüksel, R. (2013). *Genç Yetişkinlerde Aşk Tutumları ve Yaşamın Anlamı*. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.

Journal of Values Education
Vol. 13, No. 29, 369-391, June 2015
© Center for Values Education

The Correlation between Values and the Meaning of Life of University Students

Veysi BAŞ*

Erdal HAMARTA**

Introduction

Throughout the human history, people have developed beliefs, values and paradigms in order to sustain their individual and social lives, to achieve their goals, and to get rid of their worries. These beliefs, values and paradigms are associated with what is true or not, what do people want or what they do not want for their personal and social lives. These passions and paradigms have sometimes provided the desired outcomes and sometimes have not. The possible answers to improve and maintain the desired outcomes and decrease the number of undesired outcomes has been investigated around the scope of subjects including religion, mythology, philosophy, art, ideologies, modern science and especially in social sciences. Each of these fields has suggested values, metrics, beliefs and paradigms connected with their emotions, ideas and actions around the purpose

* Res. Assist., Necmettin Erbakan University, Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education, Department of Educational Sciences

Address for correspondence: Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Meram- Konya

E-mail: veysibas@hotmail.com

** Assoc. Prof. Dr., Necmettin Erbakan University, Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education, Department of Educational Sciences

E-mail: erdalhamarta@konya.edu.tr

of human benefits. In considering the 20th century, values not only remained as a subject of interest in fields like religion, philosophy, ideology and arts yet they became the focus of sociology and psychology as well. The meaning of value may affiliated with the purpose of its usage and paradigm in which it is based. The term "being equal to" has been derived from the root of the word 'degmek' in Turkish Language, in this sense "being equal to" refers to the value of a specific thing, therefore it implies a meaning which changes regarding to the meaning it fulfills. In terms of the Western Languages, it has been derived from the word 'wal' which means 'power' generated from Indo-European language family. The first deriving format was the word 'La valere' meaning 'being powerful', then the idiom 'La valor' led to the occurrence of 'value' (Hançerlioğlu, 2005, p. 275). Value has also been used to define abstract ideas of the merit to explain the importance of a thing to recoup its value or its worth (TDK, 1998, p. 538). When literature review is considered, the notion of value have been described as individual belief about the main purpose of existence or a specific behavior (Rokeach, 1973, p. 5), desired, guidance for peoples' lives, something changes according to the level of importance, aims beyond the condition (Schwartz, 1992, p. 4), a desired or undesired belief of a thing (Güngör, 2010, p. 27), the governor of attitudes and motions (Dönmezer, 1982, p. 253), a judgment for desired things which is given regarding to the necessities and intentions about human behaviors, objects, and cases (Bolay, 1997, p. 93), a precious quality, feature, and high spiritual skills of a person or people (Ayverdi, 2006, p. 648), an individual's believes, desired or undesired judgments about what is true or not in his or her life (Dilmaç et al., 2009, p. 10), peoples' common perspectives or standards in a society regarding what is good or bad, appropriate or not , desired or undesired (Budak, 2005, p.195), 'desired' things affected by current characteristics, tools and actions, and an obvious or tacit conception which can be the individuals' or groups' distinguishing characteristics. In another words, the values create rules for an action which supports to shape them accordingly with the purpose of these values (Yalom, 2001, p. 729). Value, as a merit, describes positive or negative things around the idea of discriminating the existing things and what should be existed (Cevizci, 1999, p. 201).

From ancient times to our current day various explanations about the meaning of life have been made by philosophers, theologians, artists and scientists. Therefore, the explanations regarding the meaning of life and whether we can know its essence or not, then if we assume that we know explanation regarding our comprehension of it proved to be subjective approaches. Despite the fact that talking about the general and objective meaning of life might seem possib-

le, yet, it is impossible in practice. A satisfactory answer to the question of the meaning of life has been successful to escape from the comprehension of great thinkers throughout the written history (Yalom, 2001, p. 661). Nevertheless, there are diverse explanations about it in the literature. In some sources, the meaning of life and purpose of it have been stated together or used interchangeable. In other sources, there have been explanations stated for identifying the difference of these two subjects. The purpose of life is the ultimate aim to obtain what is wanted, an outcome, and a target. The meaning of life is based on experience and interpretations; hidden in phenomenon and circumstances (Göka, 2013, p.133). According to Frankl, who puts 'meaning in life' into the center of all his studies, the meaning of life represents the power comes with the birth of human which includes searching for meaning, purposes of living, and it is the naturel and healthy incentive of a human life (as cited in Demirbaş, 2010, p. 7). The meaning of life is not a solution of a question; rather it is a way of living in a particular style. Not metaphysics, yet, an ethical issue. Not separated from the life, it is the subject dignifies living and its depth, with blessing and intensity. The meaning of life in this sense is what is seen in the life itself. (Eaglaton, 2007, p. 94-95). The human life; is meaningful as "axiological", "teleological" and "complete" meaning; (AM) A human life has positive *axiological meaning* if and only if: (1) it has positive intrinsic value; and (2) it is on the whole good for the person who leads it; (TM) A human life has positive *teleological meaning* if and only if; (1) it contains some purposes the person who lives it takes to be nontrivial and successful; (2)these purposes have positive value; and (3) it also contains actions that are directed toward achieving these purposes,(CM) A human life has positive *complete meaning* if and only if it has both positive axiological meaning and positive teleological meaning (Quinn, 2002, p. 102). Yalom (2001, p. 664) states two meanings of life; individual and cosmic. People who came from Judo-Christian tradition believe that cosmic meaning of the life depends on a comprehensive scheme of meaning that depends on God's plan for the world and human beings, and stress the need for human to strive to resemble to God because God represents perfection and therefore it describes the meaning of life as striving for this perfection. For he worldly meaning of life; Yalom stresses the factors; (altruizm, dedication to a reason, creativity and self-actualizing) which provide meanings to life (except religion) rather than utilizing a specific definition for it.

There is a strong correlation between meaning and values. The values in their nature cannot be constrained in human-made borders. Values depend on such so-

urces which are considered as superior and its essence leans beyond the human existence. Meaningfulness are nourished from values, therefore it is impossible to restrict them. A person can obtain real freedom by only embracing such kinds of values and this kind of freedom provides inner prosperity to the person (Bahadır, 2002, p. 34). As long as the sense of meaningfulness developed it starts to utilize values which in return increase the quality of having competences of meanings. Social norms are born from a meaning schema and ensure the ability of predictions regarding social trust and conformity. In general, human necessities coming from our sensorial structures and actions constitute pure reasons for our meaningfulness that people seek in life. In accordance with this, the question of meaningfulness in life becomes usually deteriorated and some other subjects might be tied to it and support this deterioration (Yalom, 2001, p. 728-730). When we mention about something which is good or useful, we usually imply that it has a meaning and value for us (Runzo, 2002, s. 285). It can be said that the meaning of life depends on the continuum of values and their creation in diverse dimensions. Typically, the things provide meanings to life consist of a mixture of values which demonstrate various features between the individuals and cultures. There are continual plans of purposes from which our lives achieve meanings. However, this process should also be valuable itself. Serving for a purpose should be supportive for the creation of valuable things inside. In this process, religion constitutes strong meaning into it because it includes the ultimate values compared to the other components (Smart, 2002, p. 79).

When literature review is examined, we can see that a number of studies have been conducted about values and the meaning of life as separate subject, however, researches concentrated on investigating correlation among values and the meaning of life has not been found. From this perspective, it is assumed that the outcomes of this study can provide significant contributions to literature review. Therefore, the purpose of this study is to examine university students' perspectives about values and meaning of life and delve into their perspectives regarding to the gender variables, this study also aims to identify the correlation between values and meaning of life and investigate whether if values predict the meaning to life in meaningful levels.

Method

Participant

The study used the relational model. The study was conducted in 3 universities (Konya Necmettin Erbakan University, Selçuk University, Mevlana University) and students in different departments of these universities. The study sample consists of volunteers: 589 females, 321 males (age mean 20.53) in total 910 university students who has been chosen from the city of Konya by employing casual clustering example methodology.

Data Collection Tools

Dilmaç & Arıcak Value Scale; İn the process of developing this scale, open ended data were gathered from 216 university students.; The gathered data were categorized and this value scale including 60 items employed on 616 adults who are being educated and who have graduated from the mentioned universities in Konya for the purpose of examining its validity and trustworthiness. After explanatory and confirmatory factor analyses, 39 values were categorized under 9 factors. Cronbach alfa internal consistency trustworthiness ratios were also calculated regarding the values scale factors. The results of the analysis demonstrated that Cronbach alfa measures were found as for ''Social Values'' .90, for ''Carier Values'' .80, for ''Intellectual Values'' .78, for ''Spirituality'' .81, for ''Materialistic Values'' .78, for ''Human Integrity'' .60, for ''Romantic Values'' .66, for ''Freedom'' .65 and for ''Futuwwa'' .63. As a result, the first psychometric data findings of the values scale portrayed that this scale has sufficient validity and trustworthiness.

The meaning of life scale (MLQ); This scale were developed for the purpose of identifying present meaning and expected meaning of life of human beings by Steger et al. 2006. It was adopted into Turkish Language by Akın and Taş (2011). This scale consists of 7 choice Likert scale (1-not true for me and 7-completely true for me) and 10 items. This scale is formed by two subscales named the meaning of life and the expected meaning of life. The scores received from this scale demonstrate that the participants' level of possessions for the meaning of life and the expected meaning levels are quite high. It is also found that internal consistency ratios of present meaning of life subscale was .77, the expected meaning subscale was .83 and for the whole scale was 81. In

structure validity study, analysis of exploratory and confirmatory factors DFA was used. In the employment of DFA, the consistency index of two factor model was examined and Ki-square score *(x2*= 77.77, df= 31, p = 0.00001) was found to be meaningful. The consistency index scores were also found as RM SEA= .065, N FI= .95, CFI= .97, GFI= .96, AGFI= .93, RFI= .93, and SRMR= .065(Akın ve Taş, 2011).

Analyzes of Data

In the process of analyzing the data, the program called SPSS 18.0 was used depending on the variables and Pearson Moments Factorial Correlation Ratio, Regression and Independent Group t-test analysis.

Results

T-test was employed for the purpose of examining the meaning of values and life depending on the sex of the participant university students. According to the data, the scores of the female students related to "Social Values, Spirituality, Honor of Humanity, Freedom, Career Values, Intellectual Values'' found to be significantly higher than the male students. On the other hand, the scores of the female and male students in terms of "Present Meaning" and "Expected Meaning" were identified as statistically meaningless.

The relationship between the university students' values and meanings of life were also studied. The results demonstrated that; social values, spirituality, materialistic values, honor of humanity, romantic values, freedom, futuwwa, career values and intellectual values were found to be as associated with present meaning in a positive way. There also found a positive relationship between social values, materialistic values, romantic values, freedom, career values and intellectual values and expected meaning. However, there was a negative correlation between spirituality subscale and expected meaning.

In addition, a regression analysis was conducted to find out the effects of university level students' values on "Present Meaning'' and ''Expected Meaning'' that constitute the meaning of life. The findings informed us that; Spirituality, Futuwwa and Materialistic Values are important decisive of present meaning in life. Spirituality covered the variance of % 8.2 of the present meaning ($R^2_{ch=}$ .082). Spirituality and Futuwwa covered % 8.6 ($R^2_{ch=}$ .086) and Spirituality, Futuwwa and Materialistic Values covered % 9 ($R^2_{ch=}$ .09). Besides, Romantic Va-

lues, Spirituality and Freedom are found to predict the meaning of life. Romantic Values covered the variance of % 2.4 of expected meaning of life ($R^2_{ch=}$ .024), Romantic Values and Spirituality together covered % 3.2 ($R^2_{ch=}$ .032), and Romantic Values, Spirituality and Freedom all together covered % 4.6 ($R^2_{ch=}$ .046).

Discussion

This study has demonstrated that the findings of the female students' scores of social values, spirituality, honor of humanity, freedom, career values, and intellectual values were found to be considerably higher than the male students. However, there have been other studies reported different findings.

Some of these studies have addressed the point where values were in favor of female students (Mehmedoğlu, 2007; Uncu, 2008; Yılmaz, 2009; Güney-Gedik, 2010; Memiş and Güney-Gedik, 2010; Aslantürk, 2012), in some other studies the values were in favor of male students (Schwartz ve Rubel, 2005; Mehmedoğlu, 2007; Yapıcıkardeşler, 2007) and others have stressed out the fact that there were no difference in terms of the sex differences (Astill et al,. 2002; Arslan, 2006; Yapıcıkardeşler, 2007; Dilmaç, Bozgeyik and Çıkılı, 2008; Aktay, 2008; Karaca, 2008; Yılmaz, 2009; Dilmaç et al., 2009).

In the light of studies reported in the literature review and this study's findings, the effectiveness of the sex variables demonstrate differences on values. From this point of view, there is a need for further studies to investigate the sex variables with other parameters. Another important outcome of this study is the conclusion that the meaning of life is not affected by the gender difference. Yet, generally, female and male participants' perceptions of the meaning of life are similar to each other. According to the literature, there have been studies which have reported the same findings (Steger et al., 2006; Kiang and Fuligni, 2010; Demirbaş, 2010; Taş, 2011; Yüksel, 2013). In the same way Yüksel (2013) has stated in his study that there is no difference about the meaning of life in terms of the sex differences by conducting his study on two different study groups. The number of studies addressing this issue is not adequate in the literature and there should be more studies conducted on about this matter.

The findings of this study leads us to understand that there are positive and negative correlations between values and the meaning of life and values have an impact on the meaning of life. According to Smart (2002), the meaning of life depends on the existence and creation of values in diverse formats. In another

words, the subjects which provide meaning to life depend on the values-which differ between individuals and cultures. Yalom (2001) also explains that as long as the meaning of life develops, it generates values by empowering the sense of meanings of human beings. Furthermore, values answer the question of how and with what should people live. Besides that, Bahadır (2002) points out that values nurture the meaning of life and there is a close relationship between each other. Values and meaning are surely the main components of human lives. Human beings are those whose actions give meaning to life. The human is both the subject and object when it comes to ascribing meaning to something; the individual is who comprehends the meaning, and all things seen meaningful are connected to the human. Therefore, we cannot talk about values and meanings in this world without the existence of human being in this world (Tepe, 2008, p. 8).

From another point of view, we can define giving meaning to life as ‘’what people produce so that values come into existence”. if the purpose and values were disappeared and there were nothing to replace them, in this situation, there would be no meaning. People would not regard a life where there are no accepted values (as cited in Akıncı, 2005, p. 11).

The meaning of life is “about rather than being short or long, whether if it is valuable or not’’ (Baier, 1971, p. 809). In similar sense, when meaning and values are examined together, spirituality and futuwwa appear to have an important place in terms of a person’s searching for meaning which leads to taking decision to shape the present meaning. The spirituality enhancement of an individual seems to have a crucial value on giving meaning to life. Futuwwa is identified as generosity and courage influencing a person’s understanding of the meaning of life. When the theoretical explanations from the-literature and the findings of this study is analyzed together, the values and the meaning of life appear to be connected and correlated to each other, and values are seen an important factor to affect and predict the meaning of life. The correlation between values and the meaning of life has been clearly stated. Taking into consideration the impact of values upon predicting the meaning, and reality supporting the present meaning of life is connected to a positive mood, teaching programs and activities that might enhance the acquisition of values and for the purpose of fostering the present meaning can be organized and implemented. In Turkey, the studies related on values appear to be relatively prevalent, however studies concerning the meaning of life are still very limited. Further studies about the meaning of life would likely improve the general comprehension of this subject. This study’s

sample is limited with university students. Therefore, the results of this study cannot be generalized to other age groups and professions. Similar studies that might focus on other age groups and different professions would enhance the level of understanding and increase the knowledge about this subject.

Keywords- Values, Meaning in life, University students